

Miljøministeren

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål AA

Er ministeren enig i, at der kan være en risiko for, at ministerens udmelding: ”Jeg ønsker ikke flere og større havbrug i Danmark” i pressemeddelelse fra Miljø- og Fødevareministeriet den 26. august 2019 (www.mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/miljoeminister-jeg-oensker-ikke-flere-og-stoerre-havbrug-idanmark/) kan opfattes som en instruks til sagsbehandlere i deres arbejde med ansøgninger om nye havbrug og udvidelser af eksisterende, på trods af at ministeren på daværende tidspunkt endnu ikke havde lovhjemmel hertil?

1. Baggrund

I pressemeddelelse af 26. august 2019 meddelte jeg, at jeg ikke ønsker flere og større havbrug i Danmark.

Med udtalelsen og pressemeddelelsen tilkendegav jeg min politiske dagsorden for området. Min udtalelse fulgte i øvrigt op på Socialdemokratiets udmeldinger på området fra marts 2019. Socialdemokratiet gjorde det her klart, at de forudsætninger, der lå til grund for aftale om udvidelse af havbrugssektoren, ikke længere var til stede. Socialdemokratiet trak derfor sin støtte til aftalen.

Med pressemeddelelsen tilkendegav jeg, at jeg er meget bekymret over tilstanden i vores vandmiljø. Det er jeg fortsat.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vandmiljøet i Danmark er under pres som følge af bl.a. udledninger af næringsstoffer. Det skal vi tage meget alvorligt.

I havbrug opdrættes fisk i netbure ude på havet, og der udledes i den forbindelse stoffer direkte til vandmiljøet. Uden nogen form for rensning.

I modsætning hertil giver de moderne landanlæg mulighed for at bortrense næringsstoffer og organisk materialer. De har også et stærkt reduceret brug af antibiotika. Og de kan genanvende vandet, hvilket er positivt ud fra en ressourcebetragtning.

Det er i det lys, at de fremadrettede rammer for havbrugssektoren bør fastlægges

Og det er på den baggrund – altså på baggrund af oplysninger om havmiljøets tilstand og den teknologiske udvikling af de landbaserede anlæg – at jeg i august 2019 meddelte jeg, at jeg ikke ønsker flere og større havbrug i Danmark. I stedet bør vi satse på de moderne landanlæg – og med fokus på at løse de udfordringer, der gør sig gældende her.

Med den strategi mener jeg, at vi kan sikre, at Danmark i fremtiden kan opdrætte endnu flere fisk på en bæredygtig måde. Vi skal være et grønt foregangsland – også når det gælder fiskeopdræt.

2. Instruks

Jeg mener ikke, at min politiske udmelding om, at jeg ikke ønsker flere og større havbrug, udgør en instruks til de sagsbehandlere, der behandler havbrugssager. Og jeg mener heller ikke, at der er risiko for, at udmeldingen kan opfattes som en sådan instruks.

For det første fremgår det udtrykkeligt af pressemeddelelsen, at ansøgninger om havbrugsproduktion fortsat vil skulle behandles efter gældende regler.

Det klare budskab gentog jeg i min tale ved 1. behandling af lovforslag L 55 om ophævelse af bestemmelse om kompenserende marine virkemidler. Og det fremgår også af mine skriftlige besvarelser af udvalgsspørgsmål 9-14 i forbindelse med L 55.

For det andet blev den dagældende bestemmelse om kompenserende marine virkemidler aldrig udmøntet. Der var dermed aldrig hjemmel for sagsbehandlerne til at inddrage kompenserende marine virkemidler i sagsbehandlingen. Det fremgik også af pressemeddelelsen.

Der kan derfor under alle omstændigheder aldrig blive tale om en instruks om ikke at benytte gældende regler – reglerne har jo aldrig eksisteret.

For det tredje er det jo et helt grundlæggende princip, at regeringen skal udstikke de politiske rammer, mens administrationen skal behandle de konkrete sager i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler.

Min udtalelse er helt i tråd hermed – nemlig en politisk tilkendegivelse uden betydning for administrationen og den konkrete sagsbehandling.

Sammenfattende mener jeg ikke, at der er risiko for, at min politiske udmelding om, at jeg ikke ønsker flere og større havbrug i Danmark, kan opfattes som en instruks.

3. Afrunding

Her til sidst vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke Enhedslisten, SF, Alternativet og Radikale Venstre for et konstruktivt samarbejde og opbakning i forbindelse med lov om at ophæve hjemmel til kompensationsopdræt.

Og også tak til partierne – og Det Konservative Folkeparti – for støtten til handleplan for oprydning i havbrugssektoren. Handleplanen er allerede delvist realiseret med lovændring om at samle VVM-myndighedskompetencen for alle havbrug hos Miljøstyrelsen.

Det er vigtige milepæle i arbejdet med at beskytte og tage vare på vandmiljøet.

Der må jeg også kvittere for den vedholdende og aktive indsats, som Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund samt lokale foreninger og borgere har ydet for at sætte fokus på udfordringerne med havbrug.

Vi har også med de seneste regelændringer taget et vigtigt skridt i forhold til at få ryddet op i havbrugssektoren. Vi har sikret et effektivt og miljøfagligt stærkt tilsyn med havbrugene. Det fortjener miljøet, men også erhvervet.

Jeg ser meget frem til det fortsatte samarbejde på området, som også omfatter realisering af de øvrige initiativer i handleplan for oprydning i havbrugssektoren.